

Nr. 59.

Brasovu,

25. Iuliu

1857.

Gazeta este de döce ori pe seputemana.
adecă: Mercurea și Sambata, Föie'a
candu se va puté. — Pretiulu loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a-
5 f. m. c. înaintru Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Nr. 3156 1857.
496.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Fundatiunea lui Petru Maior, care sta in folosirea interesului dela unu capitalu de 1000 f. m. c. a devenit vacanta.

Acésta se pote da numai la tineri romani greco-sén rom-catolici, carii studeaza in smulgimnasiulu din Mures-Osiorheiu ori in gimnasiulu superioru din Clusiu.

Intre competitori se voru preferi mai multe rudeniele din tata, ad. amnat, apoi comnati séu rudeniele din mama ale fundatorului Petru Maior, fastula odinióra censoru la tipografia universitatii in Pesta, in fine nobilii se preferéza nenobililor. Amnatii fundatorului potu folosi fundatiunea acésta si suplu timpulu studielor juridice, si déca dupa absolvarea loru voru practica la vreo c. r. diregatoria, inca alti doi ani, déca nu va intra cumva intr'unu postu cu leafa.

Competitorii acestei fundatiuni au a'si tramite petitinnile sale provediute cu testimoniu de botezu, cu testimonii de studie si relative cu documentarea rudeniei loru cu fundatorulu, celu multu pena in 15. Octobre a. c. la c. r. guberniu transilvanu.

Sibiu, in 24. Iuliu 1857.

Dela c. r. presidin gubernialu in
Ardealu.

Nr. 3561/1857.

P U B L I C A R E

Dela 9. Augustu a. c. voru intra in viézia pe seputemana de döne ori cursurile carului postalu intre Iassii Moldavie si Seretulu Bucovinei, ca alaturare la cursul postalu alu statelor c. r. pe care se potu inainta scrisori, bani si alte tramiteri pena la greutatea de 10 punti vienezi.

Acésta se aduce la cunoscintia cu acelu adausu, ca pe lunga acésta s'a pus la căle si cursulu postalu pentru scrisori pe tota din'a pe ruta intre statele c. r. si intre Iassii Moldavie.

Sibiu, in 20. Iuliu 1857.

Dela directiunea poste i. c. r. de
Ardealu.

Partea Neoficiosa.

Pesta, 26. Iuliu c. n. 1857.

O fundatiune de 100,000 fiorini m. c. reafata.

Adeverulu nu pere, câce desi 'lu acopere adeseori fatalitatea, séu nepasarea, timpulu éra 'lu descopere. Spiritulu omenirii, ce l'a imprumutatu Ddieirea, cauta totu lumina adeverului. — Nu este reu, carele sa pote remané ascunsu, si nu este nepasare, carea sa nu aduca dauna. Dreptatea lui Dumnedieu le persecuédia, si le aréta lumii. —

Amu să seriu ceva despre o descoperire interesanta.

Domnulu advocat Emanuel Gozsd, aducandusi aminte ca la colegiulu reformatu din Debrecinu se aflase atare fundatiune romana,

Pentru tieri straine 7 f. pe i sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote potele c. r., cum sila toticu-
noscutii nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c

depusa prin reposatulu D. Atanasiu Bala, — din a carui familia si domn'a, socia sa, si trage originea — provocă pe D. Jacobu Sárváry profesoriu acolo, prin fratele acestuia de aci, ca sa 'lu incunosciintie die cum sta lucrul cu fundatiunea lui Atanasiu Bala, mai au parte romanii din acea fundatiune?

Dn. J. Sárváry peste pucinu se si adresă cu o epistolă catra D. E. Gozsd, in carea dice, ea dela 1846 nici un romanu nu s'a aretau pentru stipendiu, si totudeodata tramisa unu extractu din testamentulu fundatoriului Atanasiu Bala, cu o nota a esecutoriului testamenatalu.

Dn. E. G. spre acésta me chiamà la sine, si me insarcina ca sa incunosciintiediu despre aceste si on. publicu romanu.

Testamentulu e scrisu in limba nemtésca, si extractulu tradusu, pe romania suna asia:

„Extractu din testamentulu reposatului Dn. Atan. Bala, facutu in Pesta 1. Dec. 1814.“

„Eu testediu, si renduescu precum urmádia: Dupa mórjea mea, sumele de bani, din acele doue procese dobendite si anume in contra lui Naum Dadani si Naum Motica, si respective in contra D. barone Michale Horváth nepotii si asociatii sei, — dupa scóterea speselor judiciale, si dupa scóterea remuneratiilor de 10 procente, promise Dlorniadvocati aperatori Carolu de Keresztes, si Franciscu de Moravtinszky pentru ostenéla loru, — se voru depune pe ipotece asigurate, pe interese annuale, — séu din acele sume se va cumpéra unu bunu, ce va da venituri.

Acéste interese annuale se vorn folosi asia, ca se voru imparți in 4 parti, din cari, o parte capeta colegiulu reformatu din Debre-
ciu, o parte colegiulu reformatu din Sárospatak, a treia parte gim-
nasiulu evangeliu din Pojona (Pressburg) *).

„Amendoue colegii reformate, si gimnasiulu evangeliu, pe rudeniele mele, séu corelegionarii mei, carii vinu acolo sa studiedie, din amicétia catra mine nu numai a'i primi bucuriosu si a'i ajuta, déca un lipsa, — ci pe aceia a'i indrepta si a'i sustine, ca se pote ajunge la scopulu loru. In aceste colegii precum si in gimnasiu, profesorulu, carele propune limb'a greca, capeta un adausu de 100 f. pe anu din procentele annuale.“

Pene aci e extractulu din testamentu, eara nota atinsa e aceasta:

„Escelentia Sa D. Emericu Péchy, esecutorulu acestui testamentu, in capetulu raportului seu datu despre esecutarea testamentului scrie urmatorele:

Intre scrisorile reposatului (Atanasiu Bala) ce erau adaugate catra testamentu, s'a aflatu sub titlulu acesta: „Spre incunosciintirea epitropilor, amicilor, ai binevoitorilor mei“ si nota acésta.

Eu numai scólelor protestantice adscru accea ce amu ajunsu. Neputendu simtiementulu meu acestu din leuntru intr'altu modu alu multiam, ce mi-a remasu, amu poftit uin testamentulu acesta a'lui impartasi cu ele. Sunt nascetu in a. 1744 in Macedonia, in orasiulu Moscopolis. Dupace amu finitu invetiatur'a in universitatile din Germania si Olandia, amu calatoritu tierile Anglia, Italia, Fracia. Pe urma amu intratu in servitiulu imperatescu rusescu, si in decursulu

*) D. J. Sárváry, in extractu nu atinge nimicu despre partea a patra, — Domnia Sa, acésta ni-o spune numai cu o coma si multe pause.

Istetmea Dlui E. Gozsd strabatu departe, si pipaindu dupa cau-
sa acésta, astă ca a patra parte e depusa aci in Pesta la „Deputatio
scholarum g. r. n. u. nationalis.“

a 22 de ani, amu servit u la mai multe ambasade. Sub resboiu turcescu amu fostu datu de secretariu espediunii la Marea mediterana si la Archipelag. Cu capetul resboiu la congresul de pace, ce sa tienutu in Moldavia si Romania, amu avutu diregatoria secretariului. Sanetatea mea neputendu suferi clim'a cea rece a Petersburgului, amu fostu silitu a 'mi cere dimisiunea ce mi-amu si castigatu-o pe lenga tienerea platii intregi peno la merte."

Esecutoriul testamentului arendu not'a acesta, incheie raportul seu asia.

"Nu amu potutu trece cu vederea a nu impartasi acesta cu legatii, de orece beneficiul acela, ce l'a facutu fericitulu testatoru cu scolele nostre, pe noi deosebi ne deobliga spre sustinerea acelui in memoria recunoscatorea." Pene aci e not'a.

Indata ce testatoriu imparti fundatiunea sa in patru parti, urmedia ca trebuie se fia forte mare, — si inca si din extractul acesta vedem, ca testatorul vorbesce chiaru 'despre sustinerea tinerilor.

Dn. E. Gozdu, ca se scie catu potre fi a patra parte intrebata presiedintele „Deputatiunii nationale a scolelor de r. g. n. u.:“ Catu e capitalulu fundatiunii filiale a fericitului At. Bala? — si i se respusse, ca ceva peste 100,000 fr.

Acuma deca a patra parte e atata, intregulu, adeca si partile dela colegii si gimnasiu, trebuia se faca o suma mai mare de 400 de mii florini.

Dn. G. intrebata, ca din interesele capitalului capeta stipendiu atare tineru romanu?

Ba — responsa presiedintele, — cace dupa ce nu s'a mai arestatu nimini din rudeni a testatorului, s'a deschis concursu (ore candu?) si nici unu romanu nu s'a arestatu.

Apoi deca romanii nu s'a arestatu, ce s'a facut cu interesele acestui capitalu mare?

Sau datu de stipendiu pentru tinerii serbi, — disse presiedintele. Acestia eara suntu de o relegiune cu romanii si cu testatorulu. — ! —

Timpulu ce astupa multe, ne descoperi unu barbatu mare alu romanilor, pe Atanasiu Bala, carele a iubitu pe ai sei, si ai sei nu l'au sciutu; — tempulu ne descoperi si unu tesanu celu cauta romanulu plangandu-pentru ca sa 'si creasca biii pentru folosulu comunita. Aceasta mai deaproape e proprietatea nostra, se bnu omeni destupti, ca se'l readucemu in posesiunea nostra.

Accia, carii voiesc a lua parte din aceasta fundatiune, se pendeca, de orece se sprea ca catu mai curendu se va deschide concursu publicu.

Cunoscundu mai departe cauza fundatiunii, ou publicu romanu va fi earasi inconnosciintiata.

Onorata Redactiune a „Telegrafului Romanu“ e rugata ca se primesca incunoscintiarea acesta si in colonele salo.

At. M. Marienescu.

TPANCCILBANIA.

Брашовъ, 3. Августъ п. Аотъ пътъ пе ла 12½ бре локитори фесеръ спътникъ дин комн при алатъ де фокъ. Жп неміжличита вецината а оспѣтъріе „ла Соре“ са ескатъ фокъ прекът се крепе жп шопълъ де лемне алъ впълъ вецинъ, кnde шедея къ кире впълъ амплоатъ, кареле пентръ аеръ жп стръмтасе локвънца са жп ачеа парте а орашълъ. Де ши ава търцеа пътъ о линъ тишкъре де аеръ, totvsh фокълъ с'алъцътъ къ пе спусъ ренецинъ престе треи кае ши тобе кълдиръле алътърате, еаръ ла кае а патра се трасе ши държътъ коперішълъ, при аре търъре се пъсъ впълъ фелъ де хогаръ елементълъ. Жп тъжлокълъ пе-порочире а фостъ впълъ таре порокъ, кътъкъ жп вна дин локвънде фетея din касъ фикъ пъ атваксе а стънко лътъна ши ашеа а фостъ чине съ стрънде дънъ ажъторъ ши съ дештенте пе вецинъ локиторъ din комнълъ лоръ астъдатъ фаталъ. Индатъ апои бтени ч. р. полії, кътъ ши брешкаре деспѣрдеминте остьшешти аз лътъ парте ла стънъсъ овб команда ши къ регларитатае къпосъкътъ, пе каре тъкар дѣкъ ар обсервао таи тълъ дин чивилшти. Челъ таи таре рълъ ла стънълъ ачестътъ фокъ ера таи totala лисъ де апъ; къчъ пе капалълъ din страта кълдърарилоръ пъ кърчеса пічдекътъ, еаръ пе вълчика де кътръ цъгънъе фикъ се опице де къ съра, чине штіе при чине ши пентръ чс. Късса чеа din тъи а ескъръ фокълъ фикъ пъ са потвтъ деоконери. —

Брашовъ. (Жпкеиера артікълъ школастикъ din Nr. трек.) Пентръка съ пе фачетъ о идея таи къаръ деонре съсъ пътите шкъле де фетиде, се къвие а реиетра тобе ачеа обикъте де жпвълътъръ кътъ се проинъ жп класеле съпериоре, адикъ жп а 5-а евапцелікъ ши жп а 4-а р. католікъ. Релецеа съ катехистълъ дънъ конфесіонеа фіекърея, артітметіка пе таи пътъ ла регла соціетъцъ ши регла-de-tri інклусівъ, еаръ din капъ ре-

содіреа де експриме съсъ провлеме практиче дествъл де жпкърката; сън такъ слъдимъ; стілістіка съсъ компонері фелріте требвінчесе жп відъса соціаль ші чівіль; де пріндері практиче але міндеи, съсъ адикъ жп фелъ де логікъ практикъ; феографія цепералъ. Пътъ аічі класа 5-еа евапц., къ деспѣрц. 4-леа р. кат. тергръ алътъреа; престе ачесга ла евапцелікъ се маи жпвацъ къ таре гріжъ ши къ стржъсъ аплікаціе ла факътъ-ціле фетесшти історія цепералъ din тобе патръ періодел: адикъ історія веќвріоръ фавълосе, історія антикъ, де тіжлокъ ши пътъ пътъ жп тімпвріле постре; din контръ ла ром. кат. пъ се пітє проплне історія, чи се жпвацъ пътъ віоле біографія де але върбадіоръ таре din історія австріакъ; — ла евапцелікъ се жпвацъ ши къптьръ атътъ бісерічешти, кътъ ши лътешти, жпсъ пътъ історічесе ши класиче але се жпадинсъ; еаръ ла катол. са жпфін-ціатъ о школъ осевітъ де къптьръ пептъръ фетіде, чи ачеа се лътъ къ гретъді каре жп паралісъзъ totvsh спорівлъ. Де алъ парте ла католічесе са жптродвсъ літва франчезъ ка стъдія естраордінарівъ, каре де ши се проплне пътъ кътъ треи бре пе септъмвръ, totvsh а жпчептъ а фаче пайтъръ къ атътъ таи пътъкътъ овб професоръ Сантілъ Браунъ, къ кътъ Dn. інспекторъ алъ шкълероръ ка къпоксътъръ din фандъ алъ літвей французашти фаворезъ ши жпкърътъзъ жпвълареа ачеліаш din тобе темеізріле къпоксътъ, ши вреа ка ачеа съ се жпвъде пътъ пътъ дин о грецісъ дешертъчуне, пътъ пътъ спре а спои окій пъріцілоръ къ кътъва парлірътъръ рълъ проплнідате ши таи рълъ жпцелесе, чи deadrentълъ пептъръ фолоевълъ еи жп відъса практикъ пептъръ фетеиля din класеле таи de фрілте а ле соціетъцъ. Естимъ 13 школъріце жпвъларъ ла французаште къ статорнічесе, жп кътъ де-пісъръ ши ексаменъ пъблікъ. Жп челе din вртъ кътъва школъріце жпвацъ ши ла decennія. Калквълъ ши претілъ din тъи жп шкълеле евапцелічесе жплъ лътъ о сасъ, фетіде, а къре ръспозоръ таторе ши ачере ар фі фъкътъ опбре ла орікаре ціппасістъ de IV-а класъ, еаръ жп челе католічесе о ромънъ. —

— Тоталълъ пътъръ алъ школъріцелоръ ла евапцелічесе жп тобе 5 класеле а фостъ престе 270, жптре каре пътън католічесе ши впгъре ши таи пътън ромъне, еаръ ла католічесе жп тобе 4 деспѣрдеминте 110, жптре каре пътън бромъне. Еатъ жп ачесте пътън ціфре о матерітъ, асупра кърея о'ар пътъа ворбі къ тълътъ серіосітате о zi жптре. Центръчесе токта ши пе ла ораште таре жерчетъзъ шкълеле поасетънатъ таи пътън копіе de кътъ копіи? Жп веци ръспанде, къ фетеиля пътъ аз атътъ тревзінцъ де жпвълътъръ ка върбадій. Въ кончедемъ дѣкъ есте ворба де жпвълътъръ ціппасіале, реале, котерчіале, технічесе, академічесе, де факътъцъ філософічесе, іспідічесе, медічесе, теолоцічесе, каре тобе пътън пептъръ фетеі; пъ кътъва жпсъ веді денега секъваже фетеіекъ пътъ ши пътъне жпвълътъръ кътъ се потвтъ проплне жп 4 класе нормале ши жптър'о класть компліментаръ de doi ani? Къ че вреді вои алтінітреа съ деспіндеці вржста фетіцелоръ пътъ ла 13—14 ani? Къ дрънгъпітълъ пе клавіръ ши къ сърітърелъ? Рълъ въ жпшладі! Жп че артоіль ва ота престе 10—15 апі кълътра фетеілоръ штърітате каре пъ жпвълъасеръ пітікъ, къ ачеа кълътра а върбадіоръ, карій аз трекътъ при таи тълътъ шкълле жпалте ши карій къаръ пептъръ ка върбадій, дестінаді де сорто а се арпка жп валвріле лътъ, таи факъ о алъ шкъль практикъ, пе каре фетіца ши таи тързіоръ mama de копіи пътъ о ва пътъа фаче пічі одатъ.

АВСТРИЯ. Виена, 29. Івлі. Zioa de ierí a фостъ о zi de таре жпсемнітате пептъръ индістрія ши котерчілъ Австрія. Дрътълъ де феръ дінтре Лайвахъ ши Тріестъ, пътітъ дрътълъ де Карстъ, са deckie къ чеа таи таре соленітате жп фінда de фадъ а Маіестъцъ Сале Атпепратълъ ши а таи тългоръ тіністріи ши алці върбаді де статъ, карій аз кълъторітъ спре ачестъ скопъ жпадинсъ ла Тріестъ. Атпепітъма колопелоръ постре пътъ пе еартъ а deckrie таи пе ларгъ ачеа соленітате каре а декръсъ ла Тріестъ; фіе де ажъпсъ а обсерва пътъ атъта, къ де ажътъ жпнітала топархіе Виена се афъ жп пе'птеррътъ компнікъчуне къ Мареа ши къ піада тарінъ Тріестълъ. Атъта пътъ де ажъпсъ, чи астъзъ Мареа de nordъ ши Мареа адріатікъ се афъ жппрезнате при вапоръ ши при шінеле de феръ. Че проплнішре щігантъ жп кърсъ de 15 ani! Алді 15 ani, ши Мареа de nordъ ва фі жппрезнате къ Мареа негръ, съсъ при Австрія съсъ при Ресія, се єд при атжандозъ. Пътъ жп еарна вілгіріе дрътълъ де феръ дінтре Седінъ ши Темішбра жпкъ ва фі deckioс, ши ачеа жпкъ пеамъ окъпатъ де чеа таи періквлъсъ кълъторітъ, де кълъторія при пътеле Бугаріе, дънъ каре апои жп треи зіле поуді ажъпсъ при Песта, Виена, Лайвахъ ла Тріестъ.

— Проектълъ de a жппчіна жжрпале при лъареа впітъ таксе de тімбръ ши при опріреа пъблікъчпілоръ пътітіе, скорітъ съсъ de врвнъ жжрпалъ пісташъ асупра чесорлалте, съсъ че есте таи de крэзэтъ, de врвнъ пісташъ алъ пъблікъчпілоръ престе totvsh, лъцітъ таи жптълъ жп жжрпале стръніе, алартъ престе тъсъръ пе жжрпале din Виена ши пе чеа din Песта, жп кътъ

и с'ар пъреа къ атъта есте de ві́да лорд. Се зіче adikъ дн-
тире алtele, къ ар фі плапвлѣ, ка editori de жърпалае de о парте
съ плътескъ de фіекаре. пътъръ къте $\frac{1}{2}$ креіцард тімбръ, прекът
се пътешите de alte anonce, еаръ de алта днштіпцъріле ші пъ-
влікъчпіле de оріче патгръ съ нъ се таі пόть трече ші тіпърі
декътъ пътмаі дн жърпалае квратъ офіциале. Ачесте дозъ тъеврі
ар да ловітъра de морте ла челе таі тълте жърпалае, din какъсъ
къ тімбръ че ар требві съ се плътескъ с'ар днкърка пеанпъратъ
ла прецъ; къ ачеста gazeta орі каре о'ар скътпі, апоі пептръ
скътпета ei таі тълді абораді о ар пъртсі; totъодатъ пріп о-
пріреа de anonce ар десека токта ачелъ ісзорѣ de венітърі, din
кареле чеі таі тълді editori днші копере прочентвлѣ къпіталвлї
арпкакъ дн днтреприца de врезнѣ жърпалае. Дн Австрия пічі о-
націоне нъ есте ашea de днпалѣ кълтівать, днкътъ съ сімпъ тре-
бінца лектъреі атътъ de тълтъ, ка съ нъ' песе de 2—3 фр. т.
к. таі тълтъ с'єш таі пъціп; ба din контръ ведомъ, къ тълді
препнптеръ ла жърпалае ші ла кърці пътмаі пептръ окій бтенілоръ,
пътмаі de ръшип, ка съ нъ' се піоте зіче, къ ар фі пътмаі піште
бъдърані, карі пічі нъ штів съ чітбескъ, къ атътъ таі пъціп съ
днпделегъ челе чітіте. —

Се дъ къ сокотёла, къ ачестъ тінчпът амепінцътобре de
ві́да челе таі тълте жърпалае с'ар фі ескатъ пріп ачеа дн-
предіграпе, къ газете преодешті дн тімблѣ din вртъ аж стрі-
гатъ дн гура таре, къ еле дн Австрия de ачееа нъ потѣ стръ-
бате къ плапвліле лорд, къчі таі тоці Pedaktorii жърпалаелоръ din
Biena ар фі жідові, връшташі аї крештіпцъді, карі се оп-
пнпд къ пічорвлѣ дн прагъ ла тобе плапвліле преодімеі; кънді
еатъ къ днпзъ датрі автентіче еасъ, скътъ din 43 pedaktorі аї
жърпалаелоръ дела Biena сът пътмаі 4 інші евреі, 5 некатолічі ші
рествлѣ de 34 ром. католічі, каріл днпсъ тобе нъ даі газетелоръ
клерикале, дн гласъ. —

(Днпъ тобе жърпалае.)

Черпъвдъ, 20. Маів к. п. 1857.

Фіндкъ поі въковіненії п'янетъ пічі нъ' фелів de газетгъцъ
пічі політікъ, пічі бісеріческъ, лічі екопомікъ, індъстріаль, комер-
ціаль, пічі літерарі: de ачееа орі че се петрече пе ла поі таі
днсемпавъръ, че ар теріта съ нъ се зіте, чи съ ръмжъ днсем-
натъ пептръ үрташі, ка съ штів ші еі, че аж фъкътъ ші кът аж
віднітъ пърпіді ші стръбнї лорд, ші съ се факъ къпоскътъ а-
кът ші алтора, ка съ штів къ поі днкъ тръмѣ ші лвкътъ, —
тобе ачееа се перde днпзъ кътова септъмбрі дн поіанвлѣ вітърі
етерне.

Ачеста есте о пъсечніе форте трістъ пептръ орі че пъчкпе,
бісерікъ ші церъ. Дечі de воітъ съ скъпътъ de етіарна вітаре
вре о днпжтларе, вре о фаптъ днсемпнать а вре нъ' бърватъ,
сътпемъ певоіді а алерга ла органеле пъвлічтъді алторъ провіп-
це, ка съ не ажпнптъ скопълѣ дорітъ. De ачееа те рогъ Dle
Pedaktorъ а да локъ дн стітата постръ газетъ ші ла тріста
дескріпчпе а днпторшптъчпеі нъ' преа днсемпнать тетбръ
алѣ бісеріческъ поастре, кареле ръпъвсъ дн флоареа етъпії бър-
вътешті.

Zioa 15. а лвпей Маів фѣ пептръ поі зна din челе таі трі-
сте, пептръкъ дн ачееа пердѣрътъ пре Съпдія Ca пърпнгеле Іа-
коевъ Воробкіевічъ, професоръл de релевіпе дн ціманасівлѣ de
съсъ, ші de педагогіе, ассесоръ ла конпісторівлѣ епіскопескъ въ-
ковіненії. Днпъ о болѣ de патръ септъмбрі къвсатъ din ръчѣлъ
се тътъ дн етате de 39 de ані ла локашеле етерне, лъскнід
алтора днпгріжіреа крештерії алорд шесе првпчі тічі, лъснідніші
содіа ші патръ сорорі, таі тълді орфані ші орфане, дн чеа таі
аджакъ жале ші трістъчпе. Днпторшптъчпеа се челебръ дн
18. Маів пе ла $\frac{1}{2}$ бре днпзъ амезі. Преа Съпдія Ca епіско-
пнлѣ въковіненії, преодімеа din Черпъвдъ ші форте тълді преоді
дела церъ din локврі форте днпштате, днпвръкаді дн орнате
претпесеръ осътптелоръ ръпъвсатвлѣ, еар' фаміліа ші о тъл-
шіе пепнптъраверъ din тобе класеле четъпнілоръ, алгппїї семі-
нріалі ші жъпітіа школаръ dela ціманасії, dela школъ реалъ ші
пормалъ ле петрекъръ пъпъ ла бісеріка Сжнтеї Треімі, дн кареа
се четіі черепоніа днпторшптъчпвъ де кътъ преа Съпдія Ca
епіскопълѣ ші de пътъроаса преодіме. Дн вртъ черепоніеі
днпторшптъчпае се днпсъ de кътъ Протосіпелвлѣ Beniaminъ
Ілігді, професоръл de релевіпе пептръ ціманасівлѣ de жосъ, къ-
вълтаре асвпра відеі ръпъвсатвлѣ; ла тортъпнтъ, таі днппро-
вісъ C. Ca D. протопопълѣ Прокопівічъ о къвълтаре фіналъ дн-
кеіїдівъ.

Къвълтаре цінптъ de C. Ca Протосіпелвлѣ Ілігді, есте къ
атъта de таі таре днпсемпнатае, къче къпрінде ші ві́да ръпъв-
сатвлѣ, а кърхі перде ре есте къ атъта таі сімпітъ пептръ бе-
серіка постръ, къ кътъ есте штівтъ, къ елѣ ера нълѣ din чеі
таі ферпнпії апъртъорі аї пріпнпілвлѣ сінодалъ днпръ адміністръ-
чпеа бесеріческъ.

Ціноареа къвълтареі ва вртъ дн алтъ Нътъръ.

Cronica strâina.

ФРАНЦІА. Парісъ, 28. Івлів. Днпператвлѣ Наполеонъ се
ре'пнрсъ дела въле тіперале din Плотбіере дн къпіталъ, ші
акът се аштептъ ка съ се іа тъсврі фелібріте атътъ дн політіка
din афаръ, кътъ ші дн прівпцда комплотврілоръ челоръ погъ. —
Днпре греятъділе політічей din афаръ се репнптъръ: Пріпнпателе
данвіане, каре пар' къ свпт Фернекате ка съ нъ о таі скідъ
ла пічі нъп къпътжів, ба днкъ къ окасівпеа алецерілоръ се се
днкърче ші таі амаръ декътъ аж фостъ днкъркате; — Італіа къ
тоте блъстътъділе ші непорочіріле din тржпса; днпреъчпеа
декъ се квіне ка Франца съdea Британіеі эжторъ арматъ дн
контра іпперіалѣ Кінгі ш. а.

— Къ черчетареа комплотврілоръ терце греаба кам пе
досъ, пептръкъ асвпра челоръ днвіпвіді есе преа пъціп ла лж-
минъ, днкътъ нъп аж ші днчепнптъ а скріе дн жърпалае енгле-
зе, скътъ ачей італіані, карі се арестаръ дн Парісъ п'ар фі фостъ
революціонарі, чи квратъ аценпї de аї полідіеі піші днадинсъ ка
съ конспіре, спре а се лъді файма къ ві́да днпператвлѣ ар фі
еарыш дн періклѣ.

ДЕРМАНИА. Брема, 23. Івлів. О конферіпдъ ре-
форматъ, ка ексептъ de толерандъ ші de фръціетате апро-
пнптобре de конфесівпеа агсврцікъ, се днпсъ аїтъ de днпвтаді din
челе таі тълте провіпції цертане, ба кіарѣ ші din Ельвсія. Еї
пе темеіблѣ днпфрѣдіръ тъсторѣ днп конфесівпі декретарь къ впа-
нітітате, къ комплівпеа чіпей днпвтаді е totъ атътъ de ввпъ ла
лутерані ка ші ла реформаці; къ констітўцівпеа пресбітеріалъ е
егаль ші еа днпдаторѣзъ ші пе вна ші пе чеелалтъ конфесівпе
а о съсдінѣ къ скътптътате; къ катехіствлѣ дела Хайдельберга е
кредезлѣ челѣ ваміблѣ пептръ тобе конфесівпеа реформатъ ка ші
пептръ чеа лутеранъ дн чеа таі таре парте; ші чеса че бате
таі тълтъ ла окі е, къ конферіпца днші артъ а са пърро de
ръзъ, пептръ нъп архітет, карі п'ар воіръ а днпврътъші пе
реформації фракції лорд de внѣ съпде къ чіпа днпвтаді, чеса че
пе віторів аре съ днчете.

Маі дънпзълѣ чітірътъ ші деспре вна айтъ конферіпдъ de дн-
семпнатае ші таі таре, каре се днпсъ дн провіпціе дн пе
ла каре се афла din партеа Rscieі репресжтантвлѣ бесеріческъ ор-
тодоксъ ші din партеа Romeі таі тълді архіереі. Обіектвлѣ кон-
феріпцелоръ днкъ фѣ ре'пнръдіреа бесеріческъ католіческъ къ бесеріка
ортодоксъ грек. певнітъ. — — Деспре реслтатвлѣ ачесторѣ
конферіпдъ п'ар еши дн пъблікѣ пъпъ акът, пре кътъ штімѣ, пімі-
ка, елѣ днпсъ пote серві de ексептъ de еклатантъ пептръ
крештіпеска толерандъ ші пептръ таре апропіере а ачесторѣ
днп конфесівпеа асвпра аштептъ днп конфесівпеа аштептъ днп-
тълпіреа съверапілоръ алѣ Франдеі ші алѣ Rscieі. Акът „A. A.
Z.“ скріе, къ Наполеонъ се ва днпдёлеце къ окасівпеа днптълпіръ
къ реціна Англіеі деспре о асемпна днптълпіре ші апоі ка ре-
пресжтантъ алѣ аліанцъ апсене съ ва днптълпіре къ днпператвлѣ
Rscieі ші рецеле Првсіеі. Ачестъ днптълпіре, декъ съ ва фаче,
ва пате тътѣ афнпдѣ дн політика европеінъ. —

ПРУСІА. Берлінъ, 26. Івлів. Дн 14. Септембре ое ва
днпіе ревівлѣ челѣ таре алѣ арматеі првсіе дн веçіптатеа
Берлінълѣ. Ачестъ ревівлѣ аре днпсемпнатаеа са din прівпдъ къ,
днпъ кътъ се totъ пъблікѣ, къ окасівпеа ачеста се сперѣзъ днп-
тълпіреа съверапілоръ алѣ Франдеі ші алѣ Rscieі. Акът „A. A.
Z.“ скріе, къ Наполеонъ се ва днпдёлеце къ окасівпеа днптълпіръ
къ реціна Англіеі деспре о асемпна днптълпіре ші апоі ка ре-
пресжтантъ алѣ аліанцъ апсене съ ва днптълпіре къ днпператвлѣ
Rscieі ші рецеле Првсіеі. Ачестъ днптълпіре, декъ съ ва фаче,
ва пате тътѣ афнпдѣ дн політика европеінъ. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ III МОЛДАВІА.

„O Ipadea a Слаптвлѣ днпптерените пе емігранції Moldo-
ромънї а се ре'пнрче дн Патріе.“

Ачестъ штіре сосітъ пе поста левантіп din Константіно-
поле ла Тріестъ се адевереште прі фаптъ ко'пнлівітъ; къче врео
къдїва днптре патріоції емігранції се ші афла астъзі дн хара лорд
патріе, дн сінблѣ камілелоръ ші алѣ rdenelendorf, пе каріи дела
1848 п'ї таі патріе днптълпіре. — О кореспондінгъ din Бъ-
крешті ренортъ, къ zisa днптълпіре DD. фрації Голешті, Dimitrie
Брътеанъ ші Константінъ Rosetъ фѣ zisa de 9. Івлів, каре фѣ
тотъодатъ о zi de въквріе ла тълдї. Патріотіствлѣ челѣ рапѣ
Пріпнцлѣ Къмпъкатъ din Валахія тіжлокі ла Шорѣ ші ре'пнр-
череа ачеста, каре се копчесе ла тодѣ пе лъпгъ kondiçie, декъ ворѣ
апропіите, а фі скъпші съверапітъді Слаптвлѣ ші п'ар ворѣ тър-
бъра opdinea пъблікѣ, kondiçie, каре еспатріації п'ар о аж кълкатъ
пічі одатъ, ші de ачеста се аштептъ днптълпіреа тътврорѣ дн пат-
ріе, ка се іае ші еї, капачітъдіе челе алеся, о парте ла кро-
реа спочеі чеі поге а патріе лорд.

— Дела Паріс் се скрів ля „Banderep“ къ датѣ 27. Івлій
євпѣ тітла: „Алецеріе ѣп Молдова ші ѹпівна“ впе-
ле ка ачестеа: „Днѣ депеша телеграфікъ сосітъ деспре съвѣр-
шіреа алецеріорѣ ѣп Молдова, сосі аїчі престе Biena депеша
Dzi Place, консулъ цепералъ франдозескъ din Iași, каре а-
девереште, къ актамъ дѣ алецере са фѣкѣ дѣ контра воїнде
Франдзе. Ачеста се прівеште ѣп Парісъ ка ѹпівнімъ сілпікъ ші
нѣ се пѣте афла пічі о modeрадіе дѣ аші асканде тѣніа ші тѣр-
бврареа. Франда ва чере ѣп тѣтъ фитжиплареа ачес-
тей алецері ші ва ста чѣрвікъ по ачееа, къчѣ алтфеліи нѣ ш'ар
арѣта ѣп пѣблікъ фитжиплареа ші тѣніа пептръ челе фитжиплате.
Ба че е таі тѣлтъ, къ се зіче, къ конференціе че авіа се фі-
нірѣ, еаръш се ворѣ рѣпчепе аїчі ѣп Парісъ, спре а регла дѣ-
финітівікъ фитжиплареа ачестъ делікатъ а Прінчіпаторѣ, по теме-
влѣ трактатѣ de Парісъ, фитжип тѣтъ але сале амънвонте.

Се пѣте, ка се фіе адеверѣ, къ віпіреа ѣпіелорѣ Прінчіпаторѣ,
не лѣпгъ о adminістрадівне бінѣ ordinatъ, таре ші дѣделіцентъ
ар фі таі фолосітбрѣ бінелі комунѣ алѣ локвіторіорѣ, де кътѣ
ківерпісёла оснодаріорѣ деспірції, каре апасъ дѣ атъдіа апі
грѣх ші фортѣ фаталъ не ачестеа локві бінекважтате дела на-
тарѣ. Апсь нѣдѣ сінгіре ачестеа прівінде, каре віпѣ аїчі ѣп
консідеръчіе; ші фіндкъ деріле тѣрпіаше, Тѣрчіа ші Австріа
се опнѣ лакрві ачествіа атътѣ ѣп фиттересвілъ пропрія кѣтѣ ші
ѣп чела алѣ Европѣ, аша къ грѣх се ворѣ пѣтѣ реаліса ачестеа
плапорѣ, кіарѣ ші пріп концептата сіль а політічей фрапчесе ші
рвсѣ ші дѣ сервідіе челе віпіе кореопнзътбрѣ але Пресіеі ші
Capdinei. Кѣткъ Франда, де ші веде ea, кѣткъ пѣте а фі-
дрѣспітѣ преа ітѣ ші преа департе, ші къ переалісареа віпінѣ
о фитжипларе аша зікѣндѣ дѣ віацъ пептръ Австріа ші Тѣр-
чіа, тотвші нѣ ва кончеде пептръ актамъ, нѣ се пѣте пімене дѣ-
дои, каре кѣпште карактервілъ фитператвлѣ ші обсервѣзъ нокон-
діоната препотенцъ а ербrelорѣ сале персонале ші а пречелі-
діе сале не фитрегъ тержілѣ політічей фрапчесе ші
ва тѣа, пічі къ пѣте фаче ачеста, днѣ кѣтѣ дѣ доведеште тѣтъ
прочедеpea ля дѣ пѣпъ актамъ; елѣ се ва фічерка таі фитжіа а
кѣштіга не Англіа ѣп партеа са, къ тѣтѣ, къ пе L. Редкліф дѣ
аре ѣп контра са, ѣпѣ дѣштамъ din чеі таі періклоші дѣ крѣ
пѣте елѣ се афль. Елѣ се ва фолосі дѣ кѣлтіоріа ла Осборнѣ
(съ се фитълпескъ къ реціна Англіеі) фортѣ бінѣ спре аші а-
жинѣ ші реаліса плапорѣ ачеста, каре пептръ елѣ е віпѣлѣ дінтрѣ
челе таі плѣкти, ші кіарѣ ші кѣндѣ н'ар фівінѣ къ Англіа ші
кѣндѣ ар фі сілітѣ а о черка фѣрь Англіа, елѣ тотвші съ ва пѣ-
воі а съсдінѣ ші спріжні віпінѣа. „Band. Nr. 345.“

Аїчі се таі адаге din „M. N.“ шіреа, къ коміс. англікъ
Sir Хенрі Блівер ші пѣблікъ din Бакврещі кѣзгърѣ ѣп віпіре
възъндѣ, къ L. Редкліф атбасадорѣлъ англікъ din Кнополе а трі-
місъ ла Іаші пе прітвлѣ секретарія алѣ атбасадеі, пе D. Алісонъ,
ка комісарія фітро комісіонѣ спечіаль ѣп Іаші; пептръкъ нѣші
пѣте піште фаче калквілѣ, кѣтѣ се пѣте, ка съ се трѣтіцъ ко-
місарія deadрептвлѣ, дела Кнополе ѣп комісіонѣ ла Іаші, кѣндѣ
Блівер е одатѣ ѣп Прінчіпаторѣ репресіантвалѣ Англіеі ѣп каса
Пателорѣ. Ачеста фікъ бате тѣлтѣ ла ої. —

Алта скріе „Ое. Z.“ деспре оснепареа ділломації
стрѣпіе ѣп Прінчіпаторѣ, каре се фаче din партеа ші din
нѣпга ачестора. Елѣ зіче, къ спеселе фітреципіерії комісаріорѣ
съе фортѣ есчѣ, дакъ спвне адеверѣ „Ст. D.“ Ачеста скріе ad.,
къ спеселе фітреципіерії комісаріорѣ факѣ $1\frac{1}{2}$ тіліонъ леі сѣх
а 15-а парте din вѣдѣтвлѣ апнамъ алѣ цѣрії Валахіеі. — Аша
фѣрь калквілѣ пептръ маса ля Sir X. Блівер пе zi 25 галбіні,
пептръ 26 зілѣ 650 галбіні. Пептръ провісіонареа сервіділѣ ко-
місаріорѣ се калквілѣ съпѣ тѣквілѣ ачествіа 26746
леі; пептръ арапчареа бѣкѣтѣріе 19,164 леі; пептръ кандеіе
19,642 леі; лѣтнѣрѣ de касѣ пе zi 200 пѣпдї; алто спесе тѣ-
нѣпнѣ 311,870 леі. Фітре алте постѣрѣ віпѣ ші 100 галбіні пеп-
тръ парфѣтерії пептръ комісаріорѣлъ тѣрческъ, апоі Kiamilă Bej пе
пѣте фрацъ съ фі консітатѣ 7000 леі щчл. Дѣкъ ачестеа чі-
фре ворѣ фі адеверате ої фѣкѣ съ ківерпісёлѣ дѣ чеі че порѣ
сокотѣлѣ, рѣтѣнѣ съ жаде респектівї. —

Консулъ цеперарія пресіенескъ ші C. X. Блівер аѣ фѣкѣ
еокрсіонї кѣтѣ Карлаці ші єстѣ din вртѣ а чеरчетатѣ ші ціп-
твлѣ Плоештілорѣ. — Ѣп Цѣра ромпескъ dominъ о армоніе
плѣкти ші пімене, каре штіе че ва съ зікъ а гѣберна фітре а-
тъдіа скоплѣ, нѣ пѣте фітпата пресінтелѣ Кѣтѣкамѣ врео віпѣ
de пречіпітанѣ op de лаксітате; ліпштеа dominъ спре тѣлдіт-
реа цѣрії ші література къ шкоблеле дѣдерѣ de Мечепателе
съ. — Кѣтѣкѣтіа пресіжть ва фі бінекважтатѣ дѣ тѣлѣ ре-
спектівї ші Domnia Пріаї Александрѣ Гіка. —

БІБЛІОГРАФІѢ.

Спред фінестрѣлареа фітребъчвілорѣ. Фѣкѣтѣ de кѣтѣ таі
тѣлдї ѣп прівінца Magazinul istorіc пѣблікатѣ de DDnii
A. T. Lazărianu ші Nik. Бѣлческъ фітре апї 1845 ші 1847 се
фаче кѣпоскѣтѣ, къ тодї Nr. 1 ші тѣтѣ томпѣріе кѣтѣ се таі
афль, се потѣ трацо пѣтма deadрептвлѣ дела лібрѣрія Dzi Від-
хелтѣ Немет ѣп Брашовѣ, ла каре се ші афль дѣпвсе патрѣ
томпѣріе кѣтѣ бѣрошѣре ші бѣрошѣра кѣтѣ 20 кр. т. к., фаче пре-
цвѣлѣ 8 ф. т. к. Дефекте фікѣтѣ се потѣ фітпліні пептрѣ чеі ка-
рї ворѣ фі авѣндѣ треевінѣ de ачелаш.

Тотѣ пріп Dn. Немет се потѣ трацо ші Кронікарї ро-
мпѣштї 2 томпѣрї 3 ф. т. к.

Маі департе се потѣ пріїтї пріп пѣтма лібрѣрія тѣтѣ кѣ-
рѣде ромпѣштї пѣблікатѣ ші алтѣдатѣ, прекват: ИКОНА КРЕ-
ШТЕРІ реде de D. And. Мэршанѣ а 1 ф. т. к., МАКРОВІО-
ТИКА de Dp. P. Bacic 2 томпѣрї 1 ф. 50 кр. т. к.; МАНЧАЛѣ
de ЦЕОГРАФІѢ а 30 кр. т. к.; ЦЕОГРАФІА БІБЛІКъ а 30
кр. т. к.; КАРТЕ de ЛЕКТУРЪ ромпѣскъ пептрѣ школарѣ тїчї
ші тарї ші кіарѣ пептрѣ пѣрінї, а 40 кр. т. к., тѣтѣ треі de D.
директорѣ Гавр. Мѣнтеанѣ; — КРЕСТОМАТИА چертанѣ de про-
фесорвілѣ Г. Нікіфорѣ а 54 кр. т. к.; Грѣматика ромпѣнѣ چертанѣ
de ачелаш кѣ 48 кр. т. к.; Віпарѣ-раківѣ, періколе ля 6 кр.
т. к.; Елементе de фраптвлѣ політікѣ а 6 кр. т. к.

Маі de парте:

DIKЦIONARIUL ROMÂN - ȚERMANĂ, фітокнітѣ de Dp.
G. A. Polizs, ѣпаввдітѣ de Г. Барід, кѣпринсеторѣ апропе да
21,000 кввінѣ ромпѣштї ѣп 38 коле къ гармондѣ, 8-о, бро-
шврѣ, ешітѣ фітргеи пѣтма ѣп зілеле ачестеа се афль de вѣп-
заре ѣп Брашовѣ атѣтѣ ла Dn. Ioană G. Ioană ka editорѣ, кѣтѣ
ші ла Dn. Немет. Предвѣлѣ 4 ф. т. к.; варѣ ла 10 експѣт.
1 гратісъ.

DIKЦIONARIUL ȚERMANO - ROMÂN, апезатѣ de Геор.
Барід ші Гавр. Мѣнтеанѣ, легатѣ єпѣпнѣ кѣлкжіе ші колдѣрѣ
ѣп пеле (Halbfraenzband) се пѣте трацо deadрептвлѣ дела аж-
торї. Прецвѣлѣ 5 ф. т. к. Дѣсемпѣтѣ, къ din ачестъ карте се
таі афль дѣлкъ пѣтма 340 ec. пѣвѣндѣте, пріп вртаре пѣте фі ка
къ карсѣ de 6 лѣпї съ нѣ таі рѣтнѣ пічі віпѣ експѣтларѣ; къ атѣтѣ
таі вѣртосѣ, къчї din ашбеле аїчі арѣтателе Dikcionarii се чеі
тереі ла експѣтларе пептрѣ چеріле de съсч, ші апѣтѣ ла Biena
се вѣндѣ пріп лібреріа: А. Albert Wenedikt, пріп вр-
таре со пѣте фітпліла ка таі тѣрзій съ ліпескъ кѣ тѣлѣ ек-
спѣтларе; варѣ апоі віпѣ Dikcionarі, алѣ кѣрѣ тѣрзій съ ліпескъ
рѣтнѣ таіе ла 2500 ф. т. к. нѣ се таі пѣте рѣтнѣрѣ ашea кѣ-
рjndѣ. —

Скіорі фрапко; прецвѣлѣ дѣпвсѣ фітплінте. —

БѢЛЕТІНЪЛЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nr. 3069. 1857.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postului de suplent la scola romana din Drinova
se scrie prin acesta concursu pene in 8. Septembre a. c.

Cu postulu acesta sunt impreunate urmatorele emolumente, din
care invetiatoriul pensionat primesce una a treia parte, ear' denu-
mindul suplentu $\frac{2}{3}$ pena la mertea celui din tainu, candu le capeta
intregi, adica :

60 fr. m. c., 10 metrete posoniense de grau, 20 metr. de cucu-
ruza, 12 puncti de luminari, unu centenariu slanina (lardu), 4 stenjini
leme, 2 jugeri pamentu, $\frac{1}{2}$ jugeru gradina si cortelul liberu. Gra-
dina, aratura si cortelul cadu la impartela in partea suplentului.

Competitorii postului acestuia au a si aduce petitionile sale bine
provediute cu testimonii de calificare la oficiulu c. r. cercualu pene la
terminulu de susu.

Fagetu, in 25. Iulie 1857.

(1—3)

Dela oficiulu c. r. de cercu.

Ըпѣштѣлареа ѣп дѣврѣ се афль de datѣ ѣп тѣтѣ
бѣрошѣре фолосіре. Адолфѣ Гѣст арцінтарѣ ѣп strada шкей-
лорѣ фітформѣзѣ таі deanропе. (2—3)

Açio ѣп Брашовѣ ѣп 5. August n.:

Арзѣлѣ (галбінї) 4 ф. 51 кр. т. к. Арцінтѣлѣ . . . . . 3 %